

OBRAZLOŽITVE PRORAČUNA

UVOD

Občinski proračun je akt občine, s katerim so predvideni prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki občine za eno leto.

Vsebino in strukturo proračuna Občine Žalec, ki je predložen občinskemu svetu, predpisuje 10. člen Zakona o javnih financah. Tako je proračun sestavljen iz treh delov:

- splošni del,
- posebni del in
- načrt razvojnih programov (NRP).

Tej strukturi sledijo tudi obrazložitve.

Proračun za leto 2024 je bil sprejet na 4. redni seji, 22. marca 2023, ko se je sprejemal proračun za dve leti, posebej za leto 2023 in posebej za leto 2024.

Od takrat je se je zgodilo nekaj dogodkov, bilo sprejetih nekaj predpisov in izdanih sklepov, ki vplivajo na načrtovanje proračuna, tako na prihodkovni kot na odhodkovni strani. Zaradi realnega načrtovanja je zato potrebno pristopiti k rebalansu proračuna za leto 2024, katerega cilj je ponovno uravnesiti prejemke in izdatke občinskega proračuna.

Glavni razlogi za rebalans proračuna so:

1. Neurja in poplave, ki so v poletnih mesecih 2023 prizadele občino Žalec in povzročile veliko gmotno škodo. Na osnovi Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč in na podlagi predhodnega programa smo v oktobru in novembru 2023 prejeli predplačilo v višini 40 % predhodne ocene škode, in sicer 2.181.627 € za škodo, ki jo je povzročila poplava 4. avgusta 2023 ter 29.738 € za škodo, ki so jo povzročila neurja med 17. julijem in 3. avgustom 2023. Poraba sredstev je v rebalansu proračuna planirana skladno s programom porabe, ki je bil poslan na Ministrstvo za naravne vire in prostor ter skladno z navodilom Ministrstva za finance glede evidentiranja prejema in porabe teh sredstev v proračunu občine na naslednjih proračunskih postavkah:
 - 23023 Sanacija škode – naravne nesreče pred 4. 8. 2023,
 - 23024 Sanacija škode – naravna nesreča 4. 8. 2023.
2. Višja povprečnina v višini 725 €, ki je bila določena z dogovorom med vlado in reprezentativnimi združenji občin 7. novembra 2023. V sprejetem proračunu je bila upoštevana povprečnina v višini 700 €. Z novo povprečnino naši občini pripadajo sredstva v višini 14.725.938 €, kar je za 532.736 € več, kot je bilo načrtovano v sprejetem proračunu. Prejeli bomo tudi 512.443 € sredstev za uravnoteženo razvitost občin, kar je za 12.524 € več, kot je bilo predvidno v proračunu za leto 2024. Prav tako je bilo dogovorjeno, da občine prejmejo dodatna sredstva za stroške plač javnih zavodov v skupni višini 20.000.000 €. Občina Žalec bo iz tega naslova prejela 192.031 € sredstev.
3. Pri sprejemu proračuna za leto 2024 je bilo predvideno, da bo znašalo stanje sredstev na računu konec preteklega leta 1.715 €. Dejanska ocena stanja na računu konec leta 2023 znaša 4.954.618 €, kar je za 4.952.903 € več kot smo predvideli. V oceni stanja na računu je vključen tudi znesek predplačil v višini 40 % predhodne ocene škode, ki smo ju prejeli v letu 2023, v skupni višini 2.211.365 €.

Rebalans proračuna za leto 2024 vključuje finančne načrte krajevnih skupnosti in mestne skupnosti, tako kot zahteva zakonodaja. Zakonska podlaga je v določilih 19. c in 19. č člena Zakona o lokalni samoupravi (UL RS, št. 72/93 in dopolnitve), kjer je določeno, da so finančni načrti ožjih delov lokalnih skupnosti s statusom pravne osebe sestavni del občinskega proračuna. Za njihovo poslovanje v celoti velja pravni režim, ki opredeljuje pravice in obveznosti neposrednih uporabnikov občinskega proračuna. Prejemki in izdatki ožjega dela lokalne skupnosti se obravnavajo kot prejemki in izdatki občinskega proračuna, v odloku o proračunu pa mora biti določeno, da so prejemki ožjih delov občine namenski prejemki občinskega proračuna, ki gredo točno določenemu neposrednemu uporabniku – ožjemu delu občine. Za izvrševanje finančnega načrta ožjega dela občine (krajevne skupnosti oz. mestne skupnosti) je kot odredbodajalec odgovoren predsednik sveta ožjega dela občine. Za sklepanje pravnih poslov investicijskega značaja nad zneskom 10.000 € potrebujejo krajevne skupnosti in mestna skupnost soglasje župana občine.

Glavarina za financiranje ožjih delov občine za proračunsko leto 2024 znaša 29 € in se z rebalansom proračuna ne spreminja. Poleg glavarine pripada v letu 2024 vsaki krajevni in mestni skupnosti do 20.000 € za financiranje izvedbe največ dveh projektov po izboru posameznega ožjega dela občine.

Projekti, ki so jih predlagale posamezne krajevne in mestna skupnost ter so jih potrdile strokovne službe občinske uprave se z rebalansom proračuna ne spreminjajo. V letu 2024 se bodo izvajali naslednji projekti:

- *Krajevna skupnost Galicija*: izgradnja cestne razsvetljave okoli avtobusne postaje pri domu krajanov v Galiciji – proračunska postavka 13548;
- *Krajevna skupnost Gotovlje*: izgradnja hodnika za pešce ob JP 990721 Gotovlje – Got. Zalog – proračunska postavka 13163;
- *Krajevna skupnost Griže*: rekonstrukcija nekategorizirane ceste do Pongrac 5 – proračunska postavka 13159;
- *Krajevna skupnost Levec*: novogradnja večnamenskega lesenega nadstreška v KS Levec – proračunska postavka 06043;
- *Krajevna skupnost Liboje*: asfaltiranje nekategorizirane ceste proti Liboje 63 – proračunska postavka 13162;
- *Krajevna skupnost Petrovče*: izvedba 2. faze projekta Klopi za spočiti, vadbene naprave za okrepiti in igrala za razveseliti – objekti za rekreacijo - proračunska postavka 16305;
- *Krajevna skupnost Ponikva*: priprava dokumentacije za legalizacijo in razširitev večnamenskega objekta v KS Ponikva – proračunska postavka 06046;
- *Krajevna skupnost Šempeter*: investicijsko vzdrževanje objekta KS Šempeter – proračunska postavka 06047;
- *Krajevna skupnost Vrbje*: investicijsko vzdrževanje doma Krajanov v Vrbju – proračunska postavka 06048;
- *Mestna skupnost Žalec*: izgradnja 80 m pločnika ob JP 992979 Velenjska cesta – proračunska postavka 13160.

Projekti so vključeni v finančni načrt posamezne krajevne in mestne skupnosti, ki bo projekt izvedla, in v načrt razvojnih programov, kjer so tudi podrobneje obrazloženi. Izvesti se morajo v skladu s predpisi, ki veljajo za neposredne proračunske uporabnike.

I. SPLOŠNI DEL PRORAČUNA

Splošni del proračuna vključuje bilanco prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb in račun financiranja.

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

V bilanci prihodkov in odhodkov se izkazujejo prihodki, ki obsegajo tekoče prihodke (davčne in nedavčne prihodke), kapitalske prihodke, prejete donacije, transferne prihodke ter prejeta sredstva iz Evropske unije in iz drugih držav. Na strani odhodkov se izkazujejo odhodki, ki zajemajo tekoče odhodke, tekoče transfere, investicijske odhodke in investicijske transfere.

PRIHODKI

Na osnovi veljavne klasifikacije se prihodki delijo na davčne prihodke, nedavčne prihodke, kapitalske prihodke, prejete donacije, transferne prihodke in prejeta sredstva iz Evropske unije in iz drugih držav.

Skupni prihodki rebalansa proračuna Občine Žalec za leto 2024 so, v primerjavi z veljavnim proračunom, višji za 14,4 % oziroma 3.635.250 € in znašajo 28.824.230 €.

V strukturi globalne bilance prihodkov v letu 2024 planiramo delež davčnih prihodkov v višini 62,1 %, delež nedavčnih prihodkov v višini 17,5 %, delež kapitalskih prihodkov v višini 3,8 %, delež prejetih donacij v višini 0,4 %, delež transfernih prihodkov v višini 16,0 % in delež prihodkov prejetih iz Evropske unije in drugih držav v višini 0,2 %.

70 DAVČNI PRIHODKI

Davčni prihodki zajemajo vse vrste obveznih, nepovratnih dajatev, ki jih davkoplačevalci plačujejo v dobro proračuna. Ti prihodki zajemajo vse vrste davkov, ki so določeni s posebnimi zakoni. Davčni prihodki so v rebalansu proračuna planirani v višini 17.917.938 € in so za 4,7 % oziroma 796.476 € višji v primerjavi z veljavnim proračunom.

700 Davki na dohodek in dobiček

Med davki na dohodek in dobiček je glavni in edini načrtovani vir dohodnina - občinski vir, ki znaša 14.725.938 €. Vrednost dohodnine se z rebalansom proračuna povečuje za 532.736 € glede na veljavni proračun.

Dne 8. 11. 2023 je Ministrstvo za finance vsem občinam poslalo predhodne podatke o primerni porabi, dohodnini in finančni izravnavi za leti 2024 in 2025.

Način izračuna primerne porabe občin vsebinsko opredeljuje 13. člen ZFO-1. Primerna poraba občine je za posamezno občino za posamezno proračunsko leto ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog. Ugotovi jo Ministrstvo za finance po enačbi iz 13. člena ZFO-1. Elementi, ki vplivajo na njeno višino so:

- povprečnina,
- število prebivalcev občine in
- korekcijski faktorji (površina občine, dolžina lokalnih cest in javnih poti, prebivalci, mlajši od 15 let in prebivalci, starejši od 65 let).

Upoštevana povprečnina je 725 €.

Pri sprejemu proračuna je bila upoštevana takrat veljavna povprečnina, in sicer 700 €.

Število prebivalcev se upošteva po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, in sicer se zajemajo državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji in tujci z izdanim dovoljenjem za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, ki imajo prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji. Pri izračunu primerne porabe občin za leto 2024 so upoštevani podatki o številu prebivalcev na dan 1. januarja 2023 – 21.339 prebivalcev.

Vsota korigiranih kriterijev se izračuna na podlagi fiksnega deleža, ki se ne korigira, in sicer v višini 0,61 ter spremenljivega deleža, ki se korigira s kriteriji površine posamezne občine, dolžino lokalnih cest in javnih poti, številom prebivalcev občine, mlajših od 15 let in številom prebivalcev občine, starejših od 65 let. Vsota korigiranih kriterijev za izračun primerne porabe občine je po posameznih občinah zaradi upoštevanja kriterijev večja ali manjša od 1,00. Za našo občino znaša vsota korigiranih kriterijev za izračun primerne porabe 0,930406.

Primerna poraba občine se izračuna kot zmnožek vsote korigiranih kriterijev, povprečnine in števila prebivalcev občine in znaša 14.394.102 €.

Občinam pripada skupaj 54% dohodnine, vplačane v predpreteklem letu.

Merilo za ugotovitev prihodkov občine iz dohodnine je primeren obseg sredstev, ki se izračuna po enačbi iz 13.a člena ZFO-1. Na višino primerne obsega vpliva povprečna primerna poraba na prebivalca v državi, indeks raznolikosti občin in število prebivalcev v občini. Primeren obseg sredstev za našo občino znaša 14.725.938 € ter je za 2,31 % višji od primerne porabe.

Način izračuna dohodnine opredeljuje 14. člen ZFO-1. Dohodnina se izračuna v treh korakih: 70 % dohodnine pripada vsem občinam enako glede na strukturni delež odmerjene dohodnine, preostalih 30 % skupaj s presežkom dohodnine nad 70 % pri posameznih občinah pa se razdeli najprej s solidarnostno izravnavo in nato še z dodatno solidarnostno izravnavo. Skupaj s solidarnostno izravnavo znaša dohodnina, ki pripada Občini Žalec 14.725.938 €.

Občini, ki v posameznem proračunskem letu s prihodkom iz dohodnine ne more financirati primerne porabe, se iz državnega proračuna dodeli finančna izravnava v višini razlike med primerno porabo občine in dohodnino. Naša občina ni upravičena do sredstev finančne izravnave, ker se primerna poraba v celoti pokrije s prihodkom iz dohodnine.

703 Davki na premoženje

Davki na premoženje so davki na nepremičnine, davki na premičnine, davki na dediščine in darila in davki na promet nepremičnin.

Davki na premoženje so načrtovani v višini 2.861.500 €, kar je za 273.550 € oziroma 10,6 % več kot v veljavnem proračunu.

Od tega znašajo davki na nepremičnine skupaj 2.353.550 € (največji delež predstavlja nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v znesku 2.140.000 €) in so za 513.300 € višji glede na veljavni proračun predvsem zaradi višje vrednosti točne za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, davki na premičnine znašajo skupaj 2.800 €, to je 300 € več kot v veljavnem proračunu, davki na dediščine in darila 100.100 € in se znižujejo za 110.100 € glede na veljavni proračun ter davki na promet nepremičnin 405.050 €. Glede na veljavni proračun so davki na promet nepremičnin nižji za 129.950 €.

704 Domači davki na blago in storitve

Domači davki na blago in storitve so načrtovani v višini 330.500 €, kar je za 9.810 € manj, kot je bilo načrtovano v veljavnem proračunu.

V to kategorijo sodijo davki na posebne storitve (davek na dobitke od iger na srečo, ki je načrtovan v višini 15.000 €, to je za 5.000 € več kot v veljavnem proračunu) in drugi davki na uporabo blaga in storitev:

- okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda 248.500 €, kar je za 1.010 € manj kot v veljavnem proračunu;
- turistična taksa 40.000 €, kar je za 8.000 € manj kot v veljavnem proračunu;
- občinske takse od fizičnih oseb in zasebnikov ter občinske takse od pravnih oseb 2.000 € in,
- pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest 25.000 €, kar je za 5.800 € manj kot v veljavnem proračunu.

71 NEDAVČNI PRIHODKI

Nedavčni prihodki so druga pomembna skupina prihodkov proračuna. Obsegajo vse nepovratne prihodke, ki niso uvrščeni v skupino davčnih prihodkov.

V to skupino so uvrščeni prihodki iz naslova udeležbe na dobičku in dohodki od premoženja, takse in pristojbine, globe in druge denarne kazni, prihodki od prodaje blaga in storitev in drugi nedavčni prihodki.

Nedavčni prihodki so načrtovani v višini 5.059.133 € in so za 3,0 % oziroma 146.605 € višji, kot je bilo načrtovano v veljavnem proračunu.

710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja

Skupni prihodki iz naslova udeležbe na dobičku in dohodki od premoženja so načrtovani v višini 3.116.383 €, kar je za 225.805 € več, kot je načrtovano v veljavnem proračunu.

Pri prihodkih od udeležbe na dobičku in dividend sta načrtovana samo dobiček, ustvarjen v Stanovanjskem podjetju Sipro d. o. o. Žalec v višini 12.360 € in dividenda Zavarovalnice Triglav d. d. v višini 60 €.

Prihodki od obresti so načrtovani v višini 151.679 €, kar je za 66.839 € več, kot je načrtovano v veljavnem proračunu. Od tega so prihodki od obresti od prostih denarnih sredstev na podračunu občine Žalec načrtovani v višini 144.000 € ter prihodki od obresti od sredstev na vpogled ožjih delov občin v višini 7.679 €.

Prihodki od premoženja so načrtovani v višini 2.952.344 €. V to skupino sodijo:

Prihodki od najemnin za poslovne prostore so načrtovani v višini 70.600 € in so glede na veljavni proračun so višji za 23.961 €. Prihodki od uporabnine poslovnih prostorov so načrtovani v višini 2.500 €, kar je za 500 € več kot v veljavnem proračunu.

Prihodki od najemnin za stanovanja, ki so namenski prihodek proračunskega stanovanjskega sklada, so načrtovani v višini 1.200.000 € in so za 58.000 € višji kot v veljavnem proračunu.

Prihodki od najemnin za nepremičnine in opremo gospodarske javne infrastrukture, s katerimi se omogoča izvajanje dejavnosti gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo ter odvajanje in

čiščenje odpadne vode v okviru Javnega komunalnega podjetja Žalec d. o. o., so načrtovani v skupni višini 1.272.140 €, kar je za 45.550 € več kot v veljavnem proračunu.

Prihodki od najemnin gospodarske javne infrastrukture, s katerimi se omogoča izvajanje dejavnosti gospodarske javne službe ravnanja z odpadki v okviru Družbe za ravnanje z odpadki, Simbio d. o. o., so načrtovani v višini 41.000 €, kar je 17.970 € manj kot v veljavnem proračunu.

Po Pogodbi o najemu objektov in opreme za izvajanje gospodarske javne službe pokopališke in pogrebne dejavnosti ter urejanja pokopališč, smo kot lastnik infrastrukture, upravičeni do najemnine v višini 30.150 €, kar je za 1.800 € več, kot je upoštevano v veljavnem proračunu.

Po Pogodbi o uporabi sredstev za izvajanje gospodarske javne službe urejanja javnih površin smo, kot lastnik infrastrukture, upravičeni do najemnine v višini 91.830 €. V ta znesek je vključena najemnina za leto 2023, ki bo skladno s pogodbo poravnana letos, in najemnina za leto 2024.

Prihodki od najemnin za sredstva dana v upravljanje javnim zavodom so načrtovani v višini 135.000 €, kar je za 34.400 € manj kot je bilo načrtovano v sprejetem proračunu.

Prihodki od drugih najemnin (najemnine za zemljišča) so načrtovani v višini 21.000 €.

Prihodki od podeljenih koncesij za rudarsko pravico za izkoriščanje mineralne surovine na pridobivalnem prostoru: Zaloška Gorica, Velika Pirešica in Liboje so načrtovani v višini 43.500 €. Glede na veljavni proračun ni sprememb.

Prihodki z naslova podeljenih koncesij za trajnostno gospodarjenje z divjadjo so načrtovani v višini 1.360 €.

Prihodki od zakupnin so načrtovani v višini 1.200 €.

Prihodki od nadomestila za dodelitev služnostne pravice in ustanovitev stavbne pravice so načrtovani v višini 40.000 €, to je za 15.000 € več kot je bilo predvideno v veljavnem proračunu.

Drugi prihodki od premoženja, kamor sodijo prihodki od najema kabelske kanalizacije, so predvideni v višini 67 €.

Izvirni prihodki od premoženja krajevnih skupnosti in mestne skupnosti, ki izhajajo iz finančnih načrtov krajevnih in mestne skupnosti, znašajo 1.997 €, kar je za 197 € več, kot je bilo načrtovano v veljavnem proračunu.

711 Takse in pristojbine

Upravne takse za dokumente iz upravnih dejanj so načrtovane v višini v višini 32.000 €.

712 Globe in druge denarne kazni

Prihodki iz naslova glob in denarnih kazni so ocenjeni na skupno vrednost 80.550 €, od tega znašajo prihodki iz naslova glob za prekrške 50.000 €, kar je za 5.000 € manj kot v veljavnem proračunu, nadomestilo za degradacijo in uzurpacijo prostora 30.000 €, denarne kazni v upravnih postopkih 250 € ter povprečnine na podlagi zakona o prekrških 300 €.

713 Prihodki od prodaje blaga in storitev

Prihodki od prodaje blaga in storitev so načrtovani v skupni višini 8.200 €, kar je enako, kot je bilo načrtovano v veljavnem proračunu.

V to skupino sodijo:

- prihodki od prodaje blaga in storitev 2.000 €
- prihodki od počitniške dejavnosti 5.000 €
- izvorni nedavčni prihodki krajevnih skupnosti in mestne skupnosti iz naslova prodaje blaga in storitev 1.200 €.

714 Drugi nedavčni prihodki

Drugi nedavčni prihodki so načrtovani v skupni višini 1.822.000 €, kar je za 74.200 € manj kot v veljavnem proračunu.

Prihodki od komunalnih prispevkov so načrtovani v višini 1.350.000 €, kar je za 463.000 € manj, kot je bilo načrtovano v veljavnem proračunu.

Zdravstveni dom dr. Jožeta Potrata Žalec bo sofinanciral investicije na področju zdravstva v višini 250.000 €, Žalske lekarne pa investicije v višini 150.000 €.

Nogometna zveza Slovenije bo sofinancirala izgradnjo nogometnega igrišča z umetno travo v višini 20.000 €.

Drugi nedavčni prihodki so načrtovani v višini 2.000 €, in drugi izredni nedavčni prihodki v višini 50.000 €.

72 KAPITALSKI PRIHODKI

Kapitalski prihodki so prihodki pridobljeni iz naslova prodaje realnega (fizičnega premoženja, to je iz naslova zgradb in prostorov, opreme, drugih osnovnih sredstev, zemljišč), nematerialnega premoženja (patentov, licenc, blagovnih znamk), zalog in interventnih oziroma blagovnih rezerv.

Skupna načrtovana višina kapitalskih prihodkov je 1.117.000 €. V primerjavi z veljavnim proračunom so višji za 410.260 €.

720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev so z rebalansom proračuna načrtovani v višini 12.000 €, kar je za 10.000 € več, kot je bilo načrtovano v veljavnem proračunu.

722 Prihodki od prodaje zemljišč in neopredmetenih sredstev

Prihodki od prodaje zemljišč so planirani v višini 1.105.000 €, kar je za 400.260 € več, kot je bilo načrtovano v veljavnem proračunu.

Načrt razpolaganja s premoženjem je razviden iz dokumenta Spremembe in dopolnitve Načrta ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Žalec za leto 2024.

73 PREJETE DONACIJE

730 Prejete donacije iz domačih virov

Načrtovana sredstva za donacije znašajo skupaj 100.000 €, kar je za 49.550 € več kot je bilo načrtovano v sprejetem proračunu. 90.000 € se nanaša na sofinanciranje projekta izgradnje nogometnega igrišča z umetno travo, in sicer 60.000 € s strani Fundacije za šport in 30.000 € s strani domačih pravnih oseb.

Krajevne skupnosti v rebalansu proračuna načrtujejo prejem donacij v skupni višini 10.000 €.

74 TRANSFERNI PRIHODKI

Transferni prihodki so sredstva prejeta od drugih javnofinančnih institucij, iz sredstev proračuna Evropske unije in iz drugih držav.

Transferne prihodki načrtujemo v višini 4.585.179 €, kar je za 2.187.379 € oziroma 91,2 % več kot je bilo načrtovano v veljavnem proračunu.

Do spremembe pri transfernih prihodkih prihaja predvsem tega, ker pričakujemo sredstva iz državnega proračuna za sanacijo škode, ki je nastala zaradi neurij in poplav v poletnih mesecih lanskega leta, ker še niso bili objavljeni razpisi za sofinanciranje nekaterih projektov (obnova Centra Golding, izgradnja sončnih elektrarn na javnih zavodih) in zaradi zamikov pri nakazilu sredstev za že izvedene projekte. Tako s strani Ministrstva za zdravje pričakujemo sofinancerska sredstva za obnovo pediatričnih ambulant v letu 2023 in za investicije, ki bodo izvedene v Zdravstvenem domu dr. Jožeta Potrata v letošnjem letu. Enako velja tudi za projekt Turistična pešpot od hmelja do piva. V letu 2024 načrtujemo prijavo na razpis iz Dogovora za razvoj regij za sofinanciranje projekta izgradnje kanalizacijskega omrežja v aglomeraciji Zabukovica in prijavo na razpis iz Načrta za okrevanje in odpornost za sofinanciranje projektov Oskrba s pitno vodo – vodovodni sistem Šempeter in izgradnja kanalizacije v aglomeraciji Kasaze. Prav tako načrtujemo prijavo na razpis Ministrstva za kulturo za konzervatorsko restavratorska dela na vhodnem portalu z balkonom v dvorcu Novo Celje in za Rimsko nekropolo ter na razpis Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport za sofinanciranje projekta izgradnje nogometnega igrišča z umetno travo v ŠČŽ.

740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij

Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij so za rebalansom proračuna načrtovani v višini 3.642.417 €, kar je za 2.466.299 € več kot je bilo predvideno v veljavnem proračunu. Namenjeni so za sofinanciranje posameznih ukrepov in investicij, in sicer:

1. iz Ministrstva za kulturo 215.000 €, in sicer 165.000 € za konzervatorsko restavratorska dela v Rimski nekropoli in 50.000 € za konzervatorsko restavratorska dela na vhodnem portalu z balkonom v Dvorcu Novo Celje;
2. iz Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport 200.787 € :
 - 100.000 € za sofinanciranje projekta izgradnje nogometnega igrišča z umetno travo v športnem centru Žalec in
 - 100.787 € za sofinanciranje projekta Turistična pešpot od hmelja do piva , od tega 91.241 € za dela, ki so bila izvedena v letu 2023 in 9.546 € za leto 2024;
3. iz Ministrstva za obrambo 60.000 € požarne takse,

4. iz Ministrstva za zdravje 503.756 € za sofinanciranje investicij v Zdravstvenem domu dr. Jožeta Potrata Žalec, in sicer 172.027 € za dela, ki so bila opravljena v letu 2023 (obnova pediatrije) in 331.729 € za investicije predvidene v letu 2024;
5. iz Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano 17.000 € za sofinanciranje vzdrževanja gozdnih cest,
6. za sofinanciranje stroškov plač v javnih zavodih občine na osnovi dogovora med vlado in reprezentativnimi združenji občin z dne 7.11.2023 v višini 192.031 € ter za sofinanciranje oglaševanja pri projektu Oskrba s pitno vodo v Savinjski regiji 1.132 €;
7. iz Ministrstva za naravne vire in prostor 63.168 € za sofinanciranje projekta izgradnje kanalizacije v aglomeraciji Zabukovica (Dogovor za razvoj regij, slovenska udeležba);
8. iz Ministrstva za javno upravo 36.600 € za sofinanciranje Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec. Ministrstvo sofinancira 30% odhodkov za financiranje skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave;
9. na osnovi Zakona o finančni razbremenitvi občin iz Ministrstva za finance 512.443 € sredstev za uravnoteženo razvitost občin;
10. iz proračuna RS za odpravo posledic naravnih nesreč in drugih izrednih dogodkov 1.840.500 € za sofinanciranje sanacije škode po neurjih in poplavi v letu 2023.

741 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije in iz drugih držav

Iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije in iz drugih držav načrtujemo skupno za 942.762 € prihodkov, kar je za 278.920 € manj, kot je bilo predvideno v veljavnem proračunu. Od tega:

- iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije iz kohezijskega sklada sredstva v višini 357.952 € za financiranje projekta izgradnje kanalizacije v aglomeraciji Zabukovica (Dogovor za razvoj regij),
- iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije – sredstva za NOO 584.810 € za sofinanciranje naslednjih projektov:
 - Turistična pešpot od hmelja do piva 81.695 €
 - Izgradnja kanalizacije v aglomeraciji Kasaze 221.738 €
 - Vodovodni sistem Šempeter 281.377 €.

78 PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE IN IZ DRUGIH DRŽAV

782 Prejeta sredstva proračuna EU iz strukturnih skladov

Iz proračuna EU iz Evropskega sklada za regionalni razvoj Interreg (Evropsko teritorialno sodelovanje) načrtujemo sredstva v višini 44.980 € za sofinanciranje projekta Green4HEAT.

ODHODKI

Proračunski odhodki po ekonomskih namenih so ločeni na tekoče odhodke, tekoče transfere, investicijske odhodke in investicijske transfere ter so sestavni del splošnega dela proračuna in so prikazani v skladu s Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava na ravni štirimestnih kontov. Predstavljajo zbir vseh odhodkov, ki so prikazani v posebnem delu proračuna in znašajo skupaj 35.466.200 €. V primerjavi z veljavnim proračunom so višji za 8.538.250 € oziroma 31,7 %.

Veljavni proračun je sprejeti proračun, ki so mu dodane spremembe proračuna po njegovem sprejemu na podlagi določb ZJF oziroma določb odloka, s katerimi je bil sprejet občinski proračun, in sicer spremembe zaradi prerazporeditve sredstev v okviru glavnih programov (38. člen ZJF), vključevanja novih obveznosti v proračun (41. člen ZJF), uporabe sredstev splošne proračunske rezervacije - tekoče proračunske rezerve (42. člen ZJF) in vključitve namenskih prejemkov in izdatkov v sprejeti proračun (43. člen ZJF).

V skladu z 38. členom ZJF in drugim ter tretjim odstavkom 5. člena Odloka o proračunu občine Žalec za leto 2023 lahko na predlog predlagateljev finančnih načrtov neposrednega uporabnika župan odloča o prerazporeditvah pravic porabe v posebnem delu proračuna – finančnih načrtih organov občine in občinske uprave in posamezni svet krajevne skupnosti oz. mestne skupnosti o prerazporeditvah pravic porabe v posebnem delu proračuna – finančnih načrtih ožjih delov občine - med podprogrami v okviru glavnih programov do višine 20 % sredstev, namenjenih glavnemu programu. Na podlagi tega pooblastila so bili med letom izdani sklepi o prerazporeditvi sredstev (priloga).

Prerazporeditve sredstev s tekoče proračunske rezerve se, skladno z 42. členom Zakona o javnih financah, izvršijo kot razporeditev sredstev. V sprejetem proračunu so bila sredstva splošne proračunske rezervacije oblikovana v višini 100.000 €. Porabe splošne proračunske rezervacije ni bilo.

V strukturi globalne bilance odhodkov v rebalansu proračuna za leto 2024 planiramo delež tekočih odhodkov v višini 22,9 %, delež tekočih transferov v višini 33,3 %, delež investicijskih odhodkov v višini 39,7 % in delež investicijskih transferov v višini 4,1 % .

40 TEKOČI ODHODKI

Tekoči odhodki zajemajo tekoča plačila, nastala zaradi stroškov dela (plač in drugih izdatkov zaposlenim ter prispevkov delodajalcev za socialno varnost zaposlenim), izdatke za blago in storitve, za operativno delovanje organov občine, občinske uprave in ožjih delov občine (materialne stroške), kot tudi za izvedbo nekaterih programskih nalog, za plačilo obresti od najetih kreditov ter izločanje sredstev v rezervni sklad Občine Žalec, proračunski stanovanjski sklad in splošno proračunsko rezervacijo.

Tekoči odhodki so načrtovani v višini 8.105.319 €. V primerjavi z veljavnim proračunom so višji za 6,0 % oziroma 461.223 €.

400 Plače in drugi izdatki zaposlenim

V podskupini odhodkov za plače in druge izdatke zaposlenim so načrtovana sredstva v višini 1.803.697 € za plače in dodatke zaposlenim (osnovne plače, dodatek za delovno dobo in dodatek za stalnost in drugi dodatki), regres za letni dopust, povračila in nadomestila (prehrana med delom in prevoz na delo), sredstva za delovno uspešnost (povečan obseg dela), nadurno delo, drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči). Vsem zaposlenim se plače zagotavljajo skladno z veljavno zakonodajo in sistemizacijo delovnih mest. Indeks odhodkov za plače in druge izdatke zaposlenim v rebalansu proračuna glede na veljavni proračun je 105,6.

401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Prispevki delodajalcev za socialno varnost so načrtovani v višini 286.899 € in zajemajo prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevek za zdravstveno zavarovanje, prispevek za zaposlovanje, prispevek za starševsko varstvo in premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU za zaposlene.

402 Izdatki za blago in storitve

Izdatki za blago in storitve so načrtovani v višini 4.246.080 €. V primerjavi z veljavnim proračunom so višji 6,1 % oziroma za 245.807 €. Ta podskupina odhodkov zajema vsa plačila pisarniškega in splošnega materiala in storitev, posebnega materiala in storitev, energije, vode, komunalni storitev in komunikacij, prevoznih stroškov in storitev, izdatkov za službena potovanja, tekočega vzdrževanja, poslovnih najemnin in zakupnin, kazni in odškodnin ter drugih operativnih odhodkov. V rebalansu proračuna se najbolj zvišujejo stroški tekočega vzdrževanja drugih objektov (ceste) za 243.916 €, višji so tudi stroški pisarniškega in splošnega materiala ter storitev za 77.057 €, stroški tekočega vzdrževanja poslovnih objektov za 33.454 € in obratovalni stroški (energija, voda, komunalne storitve in komunikacije) za 14.210 €, nižji pa so stroški poslovnih najemnin in zakupnin za 137.855 €, zaradi kasnejšega dokončanja in posledično pričetka uporabe vrtca Žalec zahod.

403 Plačila domačih obresti

Plačila domačih obresti so načrtovana v višini 242.500 €, od tega znašajo obresti od dolgoročnih kreditov najetih pri poslovnih bankah 241.500 € in obresti od dolgoročnih kreditov najetih pri javnih skladih – Stanovanjski sklad 1.000 €. Glede na veljavni proračun se vrednost sredstev zvišuje za 10.000 € za plačilo obresti od dolgoročnega kredita, ki ga bomo najeli v letu 2024.

409 Rezerve

Rezerve so načrtovane v višini 1.526.143 € in vključujejo sredstva za splošno proračunsko rezervacijo v višini 124.721 €, sredstva proračunske rezerve 215.912 € in sredstva izločena v proračunski stanovanjski sklad 1.185.510 €. Glede na veljavni proračun so sredstva za rezerve višja za 6,5 %.

41 TEKOČI TRANSFERI

V to skupino tekočih odhodkov so zajeta vsa nepovratna plačila, za katera plačnik od prejemnikov sredstev ne dobi v povračilo nobenega materiala, blaga ali storitve. Tekoči transferi so načrtovani v višini 11.798.758 €. V primerjavi z veljavnim proračunom so višji za 641.514 € oziroma 5,8 %.

410 Subvencije

Subvencije so načrtovane v višini 206.400 € in vključujejo vsa nepovratna sredstva dana javnim ali privatnim podjetjem in zasebnikom. V primerjavi z veljavnim proračunom so za 30.000 € zaradi višjih kompleksnih subvencij v kmetijstvu.

411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Transferi posameznikom in gospodinjstvom so načrtovani v višini 6.187.186 €, kar je za 193.774 € oziroma 3,2 % več kot v veljavnem proračunu. V to skupino sodijo izplačila za regresiranje oskrbe v domovih, plačilo razlike med ceno programov v vrtcih in plačili staršev, darilo ob rojstvu otroka, denarne nagrade in priznanja, štipendije, regresiranje prevozov v šolo, regresiranje prehrane učencev in dijakov, drugi transferi za zagotavljanje socialne varnosti ter drugi transferi posameznikom in gospodinjstvom.

412 Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam

Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam so načrtovani v višini 934.802 € in so namenjeni za sofinanciranje delovanja športnih, kulturnih, gasilskih društev, Gasilske zveze Žalec, Gasilskega poveljstva občine Žalec, društev s področja socialnega varstva, veteranskih organizacij, drugih posebnih skupin, za sofinanciranje športa invalidov, strokovnega kadra na področju športa, Društva prijateljev mladine občine Žalec, Varne hiše za ženske in otroke – žrtve nasilja, javne kuhinje, dejavnosti Območnega združenja Rdečega križa Žalec, karitativne dejavnosti, dejavnosti Dnevnega centa Želva in Eureka, Hiše sadeži družbe Žalec, Večgeneracijskega centra. Glede na veljavni proračun se sredstva povečujejo za 17.550 €.

413 Drugi tekoči domači transferi

Drugi tekoči domači transferi so načrtovani v višini 4.470.370 € in so za 9,8 % oziroma 400.190 € višji kot v veljavnem proračunu. V to skupino sodijo tekoči transferi v javne zavode (sredstva za plače in druge izdatke zaposlenim, sredstva za prispevke delodajalcev, za premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in sredstva za izdatke za blago in storitve), tekoči transferi v javne sklade, tekoči transferi občinam (sofinanciranje Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec) ter tekoča plačila drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki. Glede na veljavni proračun se z rebalansom proračuna zvišujejo transferi v javne zavode za 331.360 € in tekoča plačila drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki za 68.830 €.

42 INVESTICIJSKI ODHODKI

Investicijski odhodki zajemajo plačila namenjena pridobitvi, izgradnji ali nakupu opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev (zgradb in prostorov, prevoznih sredstev, opreme in napeljav ter drugih osnovnih sredstev) zajemajo tudi plačila za izdelavo investicijskih načrtov, študij o izvedljivosti projektov in projektne dokumentacije. Odhodki iz tega naslova pomenijo povečanje realnega premoženja občine.

420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev

Za nakup in gradnjo osnovnih sredstev je načrtovanih 14.103.477 €. V primerjavi z veljavnim proračunom so investicijski odhodki višji za 6.742.157 € oziroma 91,6 %. Od tega je za novogradnje rekonstrukcije in adaptacije načrtovano 8.903.754 €, kar je za 5.117.194 € več kot v veljavnem proračunu, investicijsko vzdrževanje in obnove 2.166.682 €, to je za 157.692 € več kot v veljavnem proračunu, študije o izvedljivosti projektov, projektno dokumentacijo, nadzor in investicijski inženiring 1.469.335 € (763.001 € več kot v veljavnem proračunu), nakup zemljišč 790.000 €, kar je za 520.000 € več kot v veljavnem proračunu, nakup opreme 632.706 € (122.270 € več kot v veljavnem proračunu), nakup nematerialnega premoženja (programska oprema, stavbne pravice) 79.000 €, glede na veljavni proračun ni sprememb in za nakup prevoznih sredstev 62.000 €.

43 INVESTICIJSKI TRANSFERI

V to skupino so zajeta vsa sredstva, ki predstavljajo nepovratna plačila in so namenjena plačilu investicijskih odhodkov prejemnikov sredstev, to je za njihov nakup ali gradnjo osnovnih sredstev, nabavo opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev, za investicijsko vzdrževanje, obnove in drugo. Investicijski transferi so načrtovani v višini 1.458.646 €. V primerjavi z veljavnim proračunom so višji za 90,6 % oziroma 693.356 €.

431 Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki

Investicijski transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam so načrtovani v višini 389.800 €, kar je za 25.000 € več kot v veljavnem proračunu, investicijski transferi privatnim podjetjem v višini 4.000 € (sofinanciranje kulturnih projektov) in investicijski transferi posameznikom in zasebnikom v višini 27.900 €, to je za 10.000 € manj kot v veljavnem proračunu. Skupno znašajo investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki 421.700 €.

432 Investicijski transferi proračunskim uporabnikom

Investicijski transferi proračunskim uporabnikom so načrtovani v višini 1.036.946 € in so za 678.356 € višji glede na veljavni proračun. V to skupino sodijo investicijski transferi občinam (sofinanciranje investicij v Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec) in investicijski transferi javnim zavodom. Višji so investicijski transferi javnim zavodom.

III. PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ

Proračunski primanjkljaj iz bilance prihodkov in odhodkov znaša 6.641.970 €.

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

Račun finančnih terjatev in naložb zajema izdatke in prejeme, ki nimajo narave opravljanja redne dejavnosti. Prejemki namreč predstavljajo vsa prejeta sredstva od vrnjenih posojil in prodaje kapitalskih deležev, izdatki pa vsa sredstva od danih posojil ter nakup kapitalskih deležev.

V letu 2024 v okviru računa finančnih terjatev in naložb ne načrtujemo nobenih izdatkov in prejemkov.

C. RAČUN FINANCIRANJA

V računu financiranja se izkazuje odplačevanje dolgov in zadolževanje, ki je povezano s financiranjem salda bilance prihodkov in odhodkov ter računa finančnih terjatev in naložb. V rebalansu proračuna v računu financiranja ni sprememb glede na sprejeti proračun.

50 ZADOLŽEVANJE

V letu 2024 je predvideno zadolževanje pri poslovnih bankah v višini 3.000.000 €. Vrednost zadolževanja se glede na sprejeti proračun ne spreminja.

55 ODPLAČILA DOLGA

Odplačila glavnice dolgoročno najetih kreditov so ocenjena v višini 1.312.440 € in so za 50.000 € višja kot v veljavnem proračunu zaradi odplačila glavnice dolgoročnega kredita, ki ga bomo najeli v letu 2024. Nanašajo pa se na odplačila dolga pri:

Stanovanjskemu skladu RS v višini 15.490 €

BKS Bank AG v višini 626.668 €,

NKBM d.d. Banki Celje v višini 226.668 €,

UniCredit Banki Slovenije d.d. v višini 133.334 €,

Banki Intesa San Paolo d.d. v višini 100.000 €,

Deželni banki Slovenije d.d. 100.000 €,

Kredit najet pri poslovni banki v letu 2024 50.000 €,

državnem proračunu v višini 60.280 €.

SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNIH

Ocena stanja sredstev na računu konec leta 2023 znaša 4.954.618 €. V proračun leta 2024 se prenese 4.954.410 €.